

A ZSENIÁLIS SAKKNAGYMESTER, AKI SZERINT A DOPPING TELJESEN OKÉ

KRÁLL BERNARDA

2025.02.02. 13:52

Egy makulátlan elme örök ragyogása lehetne a német sakkfenoménról, Robert Hübnerről szóló, egyelőre nem létező film címe is. Akik ismerték a január elején elhunyt Hübner, különleges embernek tartották, még a sakkozók sajátos világából is kilógott, és úgy lett [világhíres](#), hogy egy komoly tornát sem nyert, a tűz közelében viszont mindig ott volt.

5 évesen tanult meg sakkozni, és tinédzserkorától már semmi más nem is érdekelte, csak a sport és a nyelvtanulás. 14 évesen megnyerte a német ifjúsági, 18 évesen a német felnőttbajnokságot, 22 évesen lett nagymester a nemzetközi szövetség kinevezése alapján.

Az 1970-es mallorcai tornán döntetlent játszott a későbbi világbajnok Bobby Fischerrel, a 2. helyen zárta a tornát, és kvalifikálta magát a világbajnokságra. A sevillai negyedöntőben viszont a korábbi világbajnokkal, Petroszjannal került szembe. Az esélyesebb ellen is döntetlenre vitt hat partit, de a hetedikben az idegei kicsit felmondták a szolgálatot, elkezdte minden zavarni: a hőség, a zaj. Ez Petroszjant nem nagyon érdekelte, félig süket volt, hallókészülékkel játszott, nem is értette, milyen nézői hangoskodásról panaszkodik Hübner. A német visszalépett, pedig még különtermet is felajánlottak neki, de ha ő egyszer valamit eltökélt, nem adta fel a döntését. Tíz évre rá világbajnoki elődöntőt vívott, ami Portisch Lajosunkat is megverte, de a döntőben nagy hibát vétett, és megint elúszott a győzelem. Az 1993-as világbajnokságon sem jött össze a

bravúr, később csapatban is csak másodikként végeztek a németek a 34. sakkolimpián.

Ikonpingáló nyelvzseni

Hübner sosem hagyott fel a nyelvekkel, egy tucaton beszélt és olvasott, ezek között volt a görög, a holland és a finn is. Eredetiben olvasta Platónt, és a kérdésre, mi értelme egy ilyen régi szerzőt ógörögül tanulmányozni, azt felelte,

PLATÓN ÓTA KB. SEMMI ÚJ NINCS.

Így aztán nem csak a sakkrajongók ismerték, [köztiszteltnek](#) örvendett a nyelvészek, a fordítók és az ikonfestők között. Hübner ugyanis egy idős apáca segítségével elmélyült ebben a művészetben is, és a szakértők szerint képei igen-igen jók voltak.

Hollandul többek között azért tanult meg, hogy egyik kedvenc írója, Marten Toonder képregényalkotó műveit eredetiben olvassa. Egyszer arról panaszkodott egyik barátjának, hogy mégsem tud igazán jól hollandul, mert az egyik Toonder-könyvből **3 szót sem értett**, a barát azonban megnyugtatta, hogy azokat pont Toonder találta ki, csupán halandzsák. Újrafordította németre az liászt, mert a meglévő fordítással nem volt elégedett. De volt, hogy a görög *logosz* szó bugyraiba merült alá, és a kifejezésről szóló 3 oldalas értekezése meg is jelent egy sakkmagazinban. Finnül azért tanult meg, hogy a sakkmesterrel, Heikki Westerinnel az anyanyelvén beszélgethessen. Westerinen már 16 évesen nemzeti mester lett, 23 éves korában megszerezte a nemzetközi mesteri címet, persze hogy Hübner szívesen diskurált vele.

Lenyűgözte minden, ami régi és értékes, az antik görög kultúra, a középkori festészet, Caravaggio, de kritikus gondolkodásának Goethe már nem volt elég „meggyőző”. Viszont

Schiller írt néhány jó művet.

Ritkán dicsért bárkit is, egyszer a fiatal titánt, Fabiano Caruana sakktehetséget méltatta, mert ő „igazán megértette a játékot”.

Különös személyiség

Hübner hirtelen haragú tudott lenni, nem szerette a tekintélyt, ezért is lépett ki a német sakkszövetségből, mikor azok bevezették a doppingellenőrzést. Ezt felső, hatalmi beavatkozásnak érezte, és nem értette,

MIÉRT BAJ, HA VALAKI MÉG JOBBAN FELTURBÓZZA AGYÁT, ÉS ÍGY FOKOZZA AMÚGY IS MEGLÉVŐ JÓ KÉPESSÉGEIT, DUPLÁZZA TELJESÍTMÉNYÉT.

Művelt, ironikus és éles volt, udvarias, de nem ismert megalkuvást. Mindig tartotta a távolságot, senkit nem engedett közel magához. Gazdag sportpályafutása ellenére mindig azt mondta, nem igazán érti a sakkot, és akik azt állítják, értik, azok sem értik valójában (kivéve Caruana). Ezzel a hozzáállással volt Németország második legnagyobb sakkozója évtizedeken át, 1971 és 1988 között pedig a világ legjobb 20 játékosa közé választották.

A modern vívmányoktól ódzkodott, az internettől tartott, kézzel írta leveleit, de azt tudta, mi az élet értelme. Tanítványa, a pszichiáter-sakkversenyző Thorsten Heedt rendszeresen eljárta hozzá sakkleckéket venni, egyszer a fiatal sakktanonc az élet értelméről faggatta. Hübner habozás nélkül rávágta:

Tökéletesen tisztában vagyok azzal, hogy az életnek semmi értelme, és ebben 100 százalékgig biztos is vagyok.

Robert Hübner személyisége és élete egyedülálló volt. Sok érdekes mondata lett híres, de talán az egyik legtöbbet idézett ez: „Haladás lenne, ha az ész felülkerekedne az érzelmeken”. Január 5-i halálát mégis sokan megsiratták, hisz egy igazi géniusz hagyta itt a világot.